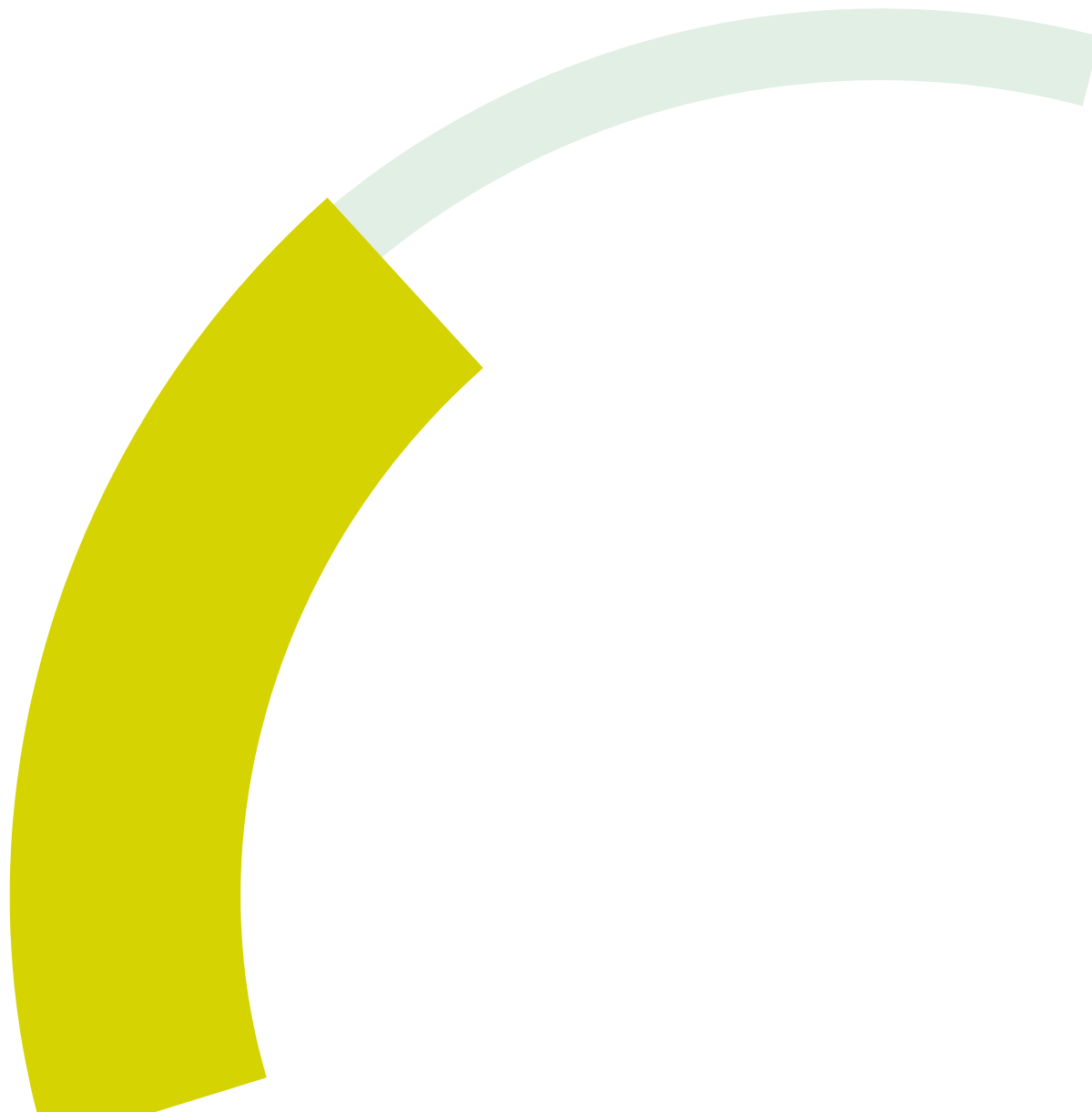

Recollida d'aportacions sessions de debat autogestionades

-

Visió 2030

DADES DE L'ENTITAT

Nom de l'entitat: Coordinadora d'ONGD i aMS de Lleida
País: Catalunya: Lleida.

PERSONA DE CONTACTE: Sra. Paquita Deltell i Gros, presidenta DATA 29/10/2018

Nº Eix:	4	Títol de l'eix:	La política pública: organització i agents
REPTES			
Sobre quins d'aquests reptes tenim capacitat per incidir, o la cooperació catalana podria actuar?			
Quins d'aquests reptes poden tenir una major incidència sobre la nostra feina a futur?			
Recull dels reptes			
Des del teixit associatiu de les terres de ponent s'han treballat 4 aspectes generals que afecten a tota la demarcació sobre les quals efectuen propostes, algunes de caràcter concret per corregir situacions negatives o consolidar bones pràctiques iniciades el darrer cicle de la cooperació catalana.			
1.- ENFORTIMENT DELS INSTRUMENTS DE LA COOPERACIÓ CATALANA			
La cooperació catalana, especialment a les comarques lleidatanes, té el repte de consolidar els mecanismes que enforteixen i donen suport al teixit de la cooperació i de l'educació per al desenvolupament. Del context analitzat es desprenen les següents conclusions:			
L'Agència ha desplegat 6 instruments de finançament durant la vigència del Pla Director 2015-2018 a Catalunya, a Lleida han tingut un impacte desigual, nul la major part de les vegades. Qualsevol acció que s'emprenqui des del govern ha d'anar dirigida a corregir els desequilibris territorials i aprofitar les capacitats instal·lades arreu de Catalunya. Breument:			
- <u>Convocatòria de Programes 2017-2018</u> : destinada a projectes plurianuals (execució màxima inicial de 24 mesos). Dotació econòmica de 11.000.000 EUR. L'impacte a les comarques de Lleida ha sigut nul. Els requisits la fan inaccessible a les capacitats de les entitats lleidatanes			
- <u>Convocatòries anuals de projectes de cooperació i EpD</u> : amb un impacte nul a la ciutat. A les convocatòries dels anys 2015 i 2016 cap projecte formulat a Lleida va obtenir finançament de la Generalitat. Es van presentar 4 projectes al 2017: dos han estat aprovats i dos suspesos. Dels aprovats únicament el de la Fundació Ferreruela Sanfeliu han pogut accedir al finançament com a entitat agrupada en un projecte liderat per l'Institut de les Desigualtats. Garrigues Cooperació no ha accedit a causa de l'aplicació del mecanisme corrector de la convocatòria (que ha discriminat en funció del país d'execució del projecte però no ha tingut en compte que aquest era liderat des de Lleida). En aquests moments la convocatòria 2018 encara no ha estat resolta, únicament s'ha presentat una entitat de Lleida.			
- <u>Convocatòria oberta 2017</u> : Amb dos terminis d'execució i una dotació econòmica de 500.000 EUR. L'impacte a Lleida ha estat molt negatiu. Únicament s'hi van presentar 3 projectes i cap d'ells ha accedit al finançament: un per insuficiència de crèdit, l'altra per no arribar a la nota mínima i l'últim va no va ser admès per manca d'alguns requisits.			
- <u>Convocatòria INTCO</u> . El termini de presentació de la convocatòria finalitza el 28 de febrer de 2018. La dotació econòmica és de 36.000. Té la finalitat d'obtenir diners de la UE presentant consorcis entre la Universitat o centres de recerca i ONG. Les entitats de Lleida no poden plantejar-se capitalitzar Fons Europeus ni tan sols en projectes conjunts ja que no poden accedir-hi als de la Generalitat.			

- Convocatòria del Fons específic per a entitats de les demarcacions de Lleida i Girona. Fins ara s'han organitzat, executat i tancat una ronda del Fons Específic. Ara s'està executant la segona ronda del Fons amb una dotació de 100.000 EUR per demarcació. Ha esgotat els seus recursos atès que les entitats locals de Lleida únicament han sol·licitat el doble dels Fons amb el que es va dotar l'instrument

- Convocatòria territorial de projectes de cooperació i Educació per al Desenvolupament a l'any 2016. L'impacte ha Lleida va ser relativament positiu, es van aprovar 3 projectes, 1 de cooperació al desenvolupament i 2 d'Educació per al Desenvolupament.

2.- ENFOCAMENT INTEGRAT DE GÈNERE I DRETS HUMANS

L'aposta ètica i política feta per la Generalitat en l'adopció de l'EBDH té l'aval del teixit associatiu lleidatà. El vincle amb la defensa dels drets humans de tothom, inclosos els drets de les dones i els pobles ha esdevingut una característica de la cooperació catalana. Es tracta de reconèixer l'esforç fet per aplicar l'enfocament tant en el pla intern com en els projectes durant aquest darrer cicle de la cooperació tant per la Generalitat com per les ONGD, això està contribuint a superar dinàmiques patriarcal i caritatives més pròpies d'altres èpoques; per tant, cal avançar i aprofundir en aquesta línia.

Aquest enfocament encaixa plenament amb el contingut de l'art. 51 de la Llei 17/2015 d'Igualtat efectiva de dones i homes emmarcada en el respecte als drets fonamentals de les dones i amb la transversalització de l'enfocament de gènere que proposen els 17 ODS i les seves metes.

A més, cal considerar la naturalesa jurídica vinculant dels instruments (Tractats i Convenis) sobre drets humans i igualtat de les dones, això significa que no és ni opcional ni voluntari sinó que els Estats estan obligats per una obligació jurídica que han de complir. Tot i que la formulació dels ODS no permet afirmar d'entrada que siguin vinculants per als Estats, sí que generen obligacions jurídiques que els poders públics han de complir. La relació entre el desenvolupament i els ODS forma part del principi estructural de la protecció dels drets humans de l'ordre internacional, l'incompliment del qual pot en determinats casos generar responsabilitat.

El repte corresponent al manteniment d'aquest enfocament, atorga més qualitat a la cooperació catalana abandonant plantejaments paternalistes i caritatius, també s'abandona la idea de població beneficiària per assumir el paper com a titulars de drets que reclamen el seu compliment i situa al centre de l'acció la desigualtat de gènere.

En referència al treball en l'àmbit de la pau i la seguretat d'acord amb els principis i propòsits de la Carta de Nacions Unides, des del territori és reconeix la concentració a BCN d'entitats especialitzades en els diferents aspectes de la Pau: FundiPau, Centre Delàs, Escola Cultura de la Pau, etc... No obstant això es constata que la Coordinadora d'ONGD i aMS juntament amb Justícia i Pau Lleida han consolidat un treball educatiu sobre temes de Pau, desarmament etc.. Disposen d'una campanya anual consolidada que treballa des de la perspectiva de l'educació per al desenvolupament a través d'accions de sensibilització i conscienciació: el DENIP, Desarma als teus impostos etc.

3.- COHERÈNCIA DE LES POLÍTIQUES PER AL DESENVOLUPAMENT

A Lleida es té una experiència molt particular respecte de les relacions amb les administracions públiques. Això motiva després d'un diagnòstic objectiu i constatable una sèrie de demandes pròpies del sector a Lleida. Les entitats lleidatanes han vist com des de diferents departaments de la Generalitat s'abanderaren, discursos contradictoris, moltes vegades fixant la mirada en les vulneracions dels drets humans que es produeixen a l'exterior i no es centren en aquelles situacions que es donen a Catalunya. Existeix en el teixit associatiu lleidatà una preocupació sobre la manca de respecte de drets humans d'aquelles persones i col·lectius vulnerables com les persones temporeres, persones migrades, els treballadors pobres, els MENA, LGTBI etc...que es produeixen aquí i en la major part dels casos no s'actua amb suficient diligència per part de l'administració

Al mateix temps essent conscients de la manca, fins el moment, d'un tractat internacional vinculant que estableixi una estratègia universal sobre la relació entre els drets humans i les empreses. Això no implica que no existeixen determinades normes o estàndards internacional plasmats en els "Principis Rectors sobre les empreses y els drets humans adoptat per les Nacions Unides a l'any 2011 que Catalunya ha de transformar en una realitat.

4.- FINANÇAMENT DE LA COOPERACIÓ INTERNACIONAL. PRESSUPOST DE L'ACCD I IMPACTE AL TERRITORI.

Sobre el finançament de les polítiques de cooperació per al desenvolupament les entitats lleidatanes organitzades en la Coordinadora d'ONGD i altres Moviments Solidaris de Lleida, som conscients de les dificultats per aconseguir noves fonts de finançament. A Lleida, la dinàmica local és pròpia i molt diferent d'altres poblacions amb dimensions semblants com Girona o fins i tot Tarragona, la baixa densitat demogràfica i la seva dispersió territorial són singularitats a tenir en compte i que generen una condició desigual en relació a la resta del territori català.

Respecte del context local, la situació de les polítiques de cooperació públiques a Lleida, és encara més greu que a la resta de Catalunya. D'una banda les administracions locals no hi destinen recursos ni tan sols a projectes d'EpD. Cap de les línies d'ajuts públics permet finançar dignament despeses estructurals de les ONGs.

Al marge de l'Ajuntament de Lleida i de la Diputació de Lleida, tampoc es disposa d'altres administracions públiques a les quals adreçar-se. Fóra de la ciutat de Lleida, la dimensió dels consistoris i pobles és tant reduïda que la majoria no disposen de partida pressupostària per a cooperació al desenvolupament.

Recentment s'han fet públiques les conclusions sobre l'avaluació del Pla Director Local 2013-2016 que tampoc aporten cap element ni quantitatiu ni qualitatiu que avaluï la confiança de les entitats en el seu municipi. D'una banda, els resultats del Pla Director Municipal únicament s'han assolit en un 48%, el pressupost de la Regidoria no ha fet més que baixar des de l'inici del Pla. Tot i el compromís de destinar-hi almenys el 0,7, aquest percentatge es troba l'any 2013 al 0,32% i la tendència és a la baixa any rere any fins al 2016 que davalla fins arribar al 0,18% quan ja aquest últim any els ingressos nets de l'Ajuntament s'han incrementat. Finalment, cal esmentar que les conclusions de l'avaluació del pla local de cooperació afirmen que les dinàmiques de l'Ajuntament de Lleida són paternalistes i clientelars, fet que preocupa i que com a Coordinadora ens ocupa ja que degrada la llibertat, participació i l'acció independent de les Entitats amb els objectius que li són propis.

La capacitat de captació de recursos privats a la demarcació és molt escassa, el territori és molt gran i té una població molt dispersa, una divisió entre la plana- que concentra la major part d'associacions i fundacions- i la muntanya queda palesa, també en l'accés al recursos disponibles. Els esforços de supervivència de la Coordinadora d'ONGD i altres Moviments Solidaris de Lleida, com a federació i espai d'organització i acció d'entitats de l'àmbit de la Cooperació, Pau i Drets Humans són tant quantitativament com intensius. Des de les profuses retallades de la Generalitat al 2013 que van arribar fins al 80%, a dia d'avui, tot i recuperar-se el pressupost per part de l'Administració, el suport cap a la Coordinadora no s'ha recuperat. Des de la Coordinadora s'aporta al pressupost anual més que el sumatori de les aportacions de les dues administracions locals (Ajuntament i Diputació de Lleida), fet que no es dona en altra part del territori, i fet que agreuja, encara més, l'acció de la mateixa en tant que s'ha de destinar temps i recursos en aconseguir recursos privats per poder continuar assolint els seus objectius; mentre que les administracions, en tots els seus nivells, miren cap un altra banda.

El fet de que existeixi una voluntat política per ampliar aquestes fonts no limita ni exigeix la responsabilitat del govern de la Generalitat com a titular d'obligacions de destinar el 0,7% a cooperació i que aquesta a més a més reuneixi les condicions per ser qualificada d'AOD.

El desig d'aconseguir nou finançament per al desenvolupament a través de la incorporació el sector privat, no està exempt de riscos com ho demostren les vulneracions dels drets humans, que són amplament denunciades per les ONG i que es produeixen encara avui dia i no únicament a l'exterior sinó també a Catalunya.

Les entitats de Lleida es pregunten, a més, si la integració de l'Agenda 2030 en la política catalana de desenvolupament implicaria un canvi en el model de finançament que estableix la Llei de Cooperació; tan sols el fet d'aplicar l'esperit de l'Agenda 2030 que apel·la el "multiactor i multinivell" genera un escenari de reformulació del model actual de la Generalitat de Catalunya en l'àmbit de la Cooperació al Desenvolupament.

Nº Eix:	4	Títol de l'eix:	La política pública: organització i agents
<p>PROPOSTES</p> <p>Cap a on creus que hauríem d'anar? Quin seria l'escenari ideal a mitjà termini?</p> <p>Quines accions concretes podem plantejar?</p>			
<p>Recull de les propostes</p> <p>Es presenta un recull de propostes vinculades als reptes esmentats en l'apartat anterior.</p> <p>Respecte de l'enfortiment de capacitats, i amb la finalitat de corregir els desequilibris territorials en la distribució dels pressupostos</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Convocatòria específica dirigida a entitats amb domicili social i fiscal a Lleida</u> (de dimensions locals), amb fort arrelament i base social. Aquesta convocatòria hauria de servir per finançar les estructures i les capacitats de les entitats, a fi de donar estabilitat i continuïtat a les entitats. L'estabilitat de les entitats permet programar i dur a terme projectes a llarg termini més transformadors. Alhora, fidelitzar els equips permet guanyar en expertesa de les persones que hi formen part, fet que repercuteix en la millora de la qualitat de les accions que es duen a terme. - <u>Consolidar convocatòria fons específic tal i com està pensada</u>, fruit d'un procés de treball conjunt entre les entitats de la coordinadora i l'ACCD, que serveix per finançar les 3 tipologies d'accions sobretot formació específica sobre cooperació al desenvolupament i especialment en allò referent a EGDH. - <u>Ampliació del Suport a l'espai associatiu de segon nivell</u> (Coordinadora d'ONGD i aMS de Lleida), enfortint i augmentant el suport a les capacitats tècniques del territori fent efectiu el reconeixement de la Coordinadora com a agent estratègic com així s'indica en el PD2015-2018, donant continuïtat i contingut a aquesta afirmació. A més, l'acció de la Coordinadora és la garantia de connexió de les activitats locals amb les administracions públiques a tots els nivells a més del capital informatiu (tant en quantitat com en qualitat) donat un dels seus objectius que apunta al seguiment de les polítiques públiques de cooperació al desenvolupament. <p>Respecte del repte del manteniment de l'Enfocament de Gènere i en base a Drets Humans.</p> <p>Es proposa que el nou Pla Director posi en funcionament una línia de treball sobre Pau entenent-la com un fet necessari perquè s'hi puguin desplegar les polítiques de desenvolupament. Que aquesta línia estigui dotada i que es faci de manera coherent amb la resta de departaments i òrgans de la Generalitat: ICIP, Universitats, etc... En aquesta línia es vol remarcar la necessitat que el la política de Cooperació tingui en consideració aquells conflictes oblidats o latents en el món així com en les regions que per proximitat o afinitat les entitats gaudeixen un grau d'expertesa elevada: Sàhara, Palestina, o les regions Mediterrània, Amèrica Llatina, etc...</p> <ul style="list-style-type: none"> - En aquesta materialització dels ODS la política de cooperació hauria de incloure la diversitat del teixit associatiu, tant des de les estructures amb personal alliberat com entitats de personal voluntari i plataformes/moviments socials en aquest - També es demana la continuïtat de la formació específica sobre l'enfocament impartida tant per la Generalitat com per agents locals especialistes en la matèria. A banda, aquesta formació, juntament amb la posada en funcionament del Fons específic per a entitats gestionat a través de la Coordinadora d'ONGD i aMS ha significat un acompanyament i supervisió continua que està permetent recuperar i iniciar noves accions d'EpD amb un fort impacte local. - Respecte de la recerca sobre desenvolupament, drets humans, etc.. des de sectors com la Universitat de Lleida es considera que cal una valorització i es fa la proposta perquè des de l'ACCD, en conjunció amb les universitat, s'impulsi la inclusió de revistes especialitzades en desenvolupament i drets humans en el catàleg de publicacions indexades CARHUS+. La finalitat és el reconeixement acadèmic de la recerca sobre desenvolupament. També es creu irrenunciable que des de la Generalitat s'impulsi mecanismes específica de finançament de la recerca en drets humans i desenvolupament, per exemple amb una convocatòria per finançar tesis doctorals en desenvolupament, drets humans, etc. <p>Pel que fa a la coherència de la política de cooperació al desenvolupament, des de Lleida es fa la reflexió</p> <ul style="list-style-type: none"> - Es demana la màxima exigència en l'aplicació tant dels estàndards internacionals en matèria de drets humans com els Objectius de Desenvolupament a Catalunya. Es proposa que en aquest procés hi tingui cabuda i es coordini amb el Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible. - Es proposa també que la composició d'aquest òrgan disposi d'un equilibri en funció de les capacitats territorials, que es puguin fer aportacions i propostes des de Lleida i altres comarques.			

- Essent coneixedors de la elaboració d'una Estratègia Catalana de Drets Humans i Empresa, proposem que aquesta incorpori la visió del desenvolupament sostenible, que s'orienti a aconseguir les fites de l'Agenda 2030, es proposa que aquesta estratègia incorpori els principis del Global Compact pel que fa al contingut, es proposa que el text sigui consensuat no només amb el teixit empresariat, sinó també amb el sindical, les universitats i les entitats del tercer sector. En aquest últim aspecte, la societat lleidatana vol participar en la seva confecció a través de la Coordinadora d'ONGD.

Finalment, respecte del finançament de la cooperació internacional per al desenvolupament

- Les entitats lleidatanes proposen la consolidació d'instruments de finançament propis i adaptats al context local, com el Fons Específic o la Convocatòria territorial de cooperació i EpD. Es demana que estiguin supervisats/gestionats sempre que sigui possible per la Coordinadora d'ONGD i aMS com a garantia de transparència, participació, bones pràctiques i sobretot que la Generalitat i l'ACCD tinguin en consideració les capacitats locals instal·lades bé a la pròpia Coordinadora, bé a la Universitat, bé a les entitats. Preocupa enormement a les entitats que les males pràctiques detectades a l'Ajuntament o l'absència de les mateixes a la diputació (que fa 3 anys no publica cap convocatòria) es traslladin a l'ACCD o que des de l'ACCD es puguin utilitzar la col·laboració amb les administracions locals per maquillar el greu dèficit històric en el finançament del desenvolupament a Lleida.

- Les entitats lleidatanes, inclosa la Universitat com a agent local de cooperació creuen que són actors de la cooperació catalana i que han de tenir la mateixa consideració que la resta d'actors de Catalunya, demanen tenir plens drets de participació en els òrgans consultius de la política pública de cooperació i que les seves opinions siguin tingudes en consideració

- Totes les administracions han de destinar el 0,7 dels seus recursos a AOD, per aquesta raó cal establir un calendari realista i començar-lo a aplicar.

- Finalment, i per evitar que la cooperació estigui sotmesa constantment a interessos de diferent índole es proposa que s'impulsi una línia de finançament amb caràcter plurianual especialment amb aquells actors consolidats al territori.

VISIÓ2030

Procés participatiu
La contribució catalana
al desenvolupament global

 **Generalitat
de Catalunya**

---

web: participa.gencat.cat